

> Retouradres Postbus 20701 2500 ES Den Haag

de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Plein 2
2511 CR Den Haag

Ministerie van Defensie

Plein 4
MPC 58 B
Postbus 20701
2500 ES Den Haag
www.defensie.nl

Datum 2 februari 2016
Betreft Aanpassen Kaderwet dienstplicht

Onze referentie
BS2015022108

Bij beantwoording datum, onze referentie en betreft vermelden.

Tijdens het wetgevingsoverleg Personeel van 2 november jl. heb ik uw Kamer toegezegd te onderzoeken wat nodig is om ook vrouwen onder de Kaderwet dienstplicht te laten vallen. Hierbij doe ik deze toezegging gestand.

Om de Kaderwet dienstplicht ook van toepassing te laten zijn op vrouwen moeten enige artikelen worden aangepast. Op dit moment is de wet immers geheel toegespitst op mannelijke personen met woorden zoals 'mannelijk', 'hij' en 'hem' en 'broederdienst'. Ook de Wet gewetensbezwaren militaire dienst zal moeten worden aangepast.

Wijziging van de Kaderwet dienstplicht zal voor Defensie een aantal praktische gevolgen hebben. Zo zullen vrouwen die in de toekomst de leeftijd van zeventien jaar bereiken, net als mannen van die leeftijd, een brief over de dienstplicht moeten ontvangen en zullen ook hun tegenwerpingen in behandeling moeten worden genomen. Tot op heden is het standpunt ingenomen dat vrouwen van de dienstplicht zijn uitgesloten in verband met hun achterstand op de arbeidsmarkt. Gelet op de wens van uw Kamer, weegt naar huidig inzicht het beginsel van gelijke behandeling van mannen en vrouwen zwaarder dan een eventuele achterstand op de arbeidsmarkt. Daar komt bij, dat in vergelijking met twintig jaar geleden vrouwen overwegend even hoog zijn opgeleid als mannen en dat Defensie, gelet op de ontwikkeling in oorlogsvoering, juist hoogopgeleide specialisten nodig heeft uit beroepsgroepen die nu heterogener zijn samengesteld dan voorheen.

Een wetwijziging leidt er toe dat ook vrouwen kunnen worden opgeroepen als de opschorting van de opkomstplicht in Nederland zou eindigen. Beëindiging hiervan is evenwel op dit moment niet aan de orde.

De uitwerking om ook vrouwen onder de Kaderwet dienstplicht te laten vallen, wordt nu ter hand genomen. Gelet op de ambtelijke voorbereiding, internetconsultatie en behandeling door de Raad van State, kunt u de wetwijziging naar verwachting in het najaar tegemoet zien.

Zweeds onderzoek

Tijdens de begrotingsbehandeling 2014 heb ik uw Kamer toegezegd een Zweeds onderzoek naar nut, noodzaak, kosten en baten van herinvoering van de dienstplicht nader te beschouwen. Navraag in Zweden heeft echter uitgewezen dat er geen sprake is geweest van een dergelijk onderzoek. Het ging om een onderzoek naar het trainen van vrijwilligers zonder hen aan nemen.

DE MINISTER VAN DEFENSIE

J.A. Hennis-Plasschaert